

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

La Nr. consist. 2475 Plen.

Cerculariu

cătră onorații membrii clericali și mireneschi ai sinodului ordinariu și estraordinariu-electoral al protopresbiteratului gr. or. Deeș.

După ce din partea Preaveneratului consistoriu archidieceșan s'au făcut în sensul legilor bisericesci dispozițiunile de lipsă pentru întregirea definitivă a postului de protopresbiter al tractului Deeșului, și onorifica misiune, de a convoca și conduce sinodul protopresbiterial înmulțit pentru alegerea de protopresbiter, prin venerata hotărîre consistorială ddto 1 Iuliu a. c. Nr. 2475. Plen s'a încredințat mie: am onoare a convoca prin aceasta în sensul „Instrucțiunei pentru procedura la alegerea de protopresbiter” pre onorații membrii ai sinodului protopresbiterial al tractului Deeșului, ordinariu și înmulțit, preoți și mireni, la sinodul electoral, ce se va ținea **Luni în 19/31 August a. c. la 11 oare a. m.**, în biserica noastră din Deeș pentru alegerea de protopresbiter al tractului Deeșului, ear pre onorații membrii ai comitetului protopresbiterial preoți și mireni, la ședința preconsultătoare, prescrisă în lege, pe Duminecă 18/30 August a. c. la 4 oare d. am. tot în biserica noastră din Deeș.

Acest important act, conform prescrișelor legei și datorinței noastre creștinesci, se va începe cu oficiul divin, ce se va celebra în ziua alegerii la 9 oare dimineța în biserica noastră din Deeș, după a cărui terminare va urma înmediat întrunirea sinodului electoral.

Sibiu, 29 Iuliu, 1885.

Nicanor Frateș m. p.,
protosinel și comisariu consistorial.

Sibiu, 29 Iuliu v. 1885.

Este minunată consecuența cu care se persecutează pretutindinea biserica noastră orientală, și curios este, că asemenea persecuțiuni cu nespuse furie s'au pornit tocmai acum și încă sub o oare-care epitropie a guvernelor statului.

Aparițiunea aceasta trebuie să deschidă ochii tuturor bărbaților chemați a salva biserica orientală, și a o feri de cursele, cari cu multă stăruință i se întind fără nici o cruțare. Ea va trebui să ne întrunească pre toți în această grea chemare, căci multe și feliurite vor fi luptele noastre, și numai o bună

înțelegere și o chipzuită procedere ne poate garanta un rezultat înbucurătoriu, dacă ne mai este adecă permis să sperăm în izbânda cauzei noastre.

O sumă de lucruri s'au concentrat asupra noastră, și nu este permis să ascundem adevărul. Fie el cât de amar, cât de trist pentru noi ca români în cele naționale deopotrivă asupriți, trebuie să se limpezească situațiunea, ca să nu orbecăm, ci să umblăm pe căi drepte în numele Domnului, care va griji și de noi în aceste zile de grea cercare.

În Transilvania s'a pornit o goană sistematică mai pronunțată contra bisericii noastre. Ne sângeră inima, când vedem că frații greco-catolici și-au întins mreжіle lor la vînat după suflete greco-orientale, și ca durerea noastră să fie și mai mare, ei au mijlocit la puternicii zilei de aji, ca tendințele lor pretutindinea să fie sprijinite chiar cu eluderea legilor pozitive.

Rar, foarte rar atingem această coardă delicată, care a fost și este simburile desastrelor noastre naționale, și Dumnezeu scie ce va mai fi în viitoriu.

Provocați de persecuțiunile neomenoase ale bisericii noastre, am semnalat răul, și am atras asupra lui luarea aminte a presei noastre de aici. Presa noastră însă tace. Suntem vinovați noi, cari ne apărăm și cerem vindecarea unui rău, și sunt quasi îmbărbătați agresorii, în cele mai multe cazuri fiind siliți noi a vedea aplicându ni se dîcerea străbună: „*Dat veniam corvis*....”

La această stare de lucruri e a se adaoage persecutarea provocatoare din partea puterii publice din stat. Cestiunea cu ajutorul nostru de stat a vărsat drastică lumină în noul stadiu de persecuțiuni fățișe îndreptate contra bisericii noastre. Toate bisericile din patrie sunt bune, toate și au îndreptățirea la existență — dîce domnul Trefort în conventiculul reformatilor — „*kivève a görög-keletieket*.” Așa dară trebuie să abstragem dela biserica greco-orientală, când e vorba de îndreptățirea de existență a bisericelor din patrie. Și domnul Trefort dela cuvînt a pășit la fapte. Pe cale neobicinuită și cu totul excepțională s'a amestecat el în cestiunea ajutorului de stat dat bisericii noastre. Mână în mână cu enunțările ministrului și faptele lui a mers presa maghiaro-jidană. Biserica greco-orientală e un cuib de daco-romaniști — așa ni s'a spus prin diarele maghiare. Preoții ei sunt tot atîția tribuni ai ideilor dacoromane, asemenea și dascălii ei. Și precînd se afirmau aceste lucruri, cari dacă ar fi adevărate, noi am da mulțămîtă tatălui ceresc, pre atunci demonstrativ se face excepțiune dela biserica sororă

română, care cu sistemul ei episcopal scie și poate, totodată însă și regularisează spiritele.

Așa ni s'a spus prin diarele maghiare, și noi ca români am oftat în inimile noastre și am oftat pentru cuvîntul că la toate aceste invinuiți diaristice noastră n'a avut nimica de observat. Din contră ea caută cu luminarea pretește pretește de a lovi când în Preasfinția Sa arhiepiscopul, când în Preasfințitul consistoriu din Sibiu, și aceasta la aplausele corifeilor chemați a mîntui conștiința credincioșilor ortodocsiei noastre.

Un pas încă și trecem la sîrbii din Ungaria. Ținuta lor politică le-a pricinuit toate necazurile în biserică. Acuma stau în fața congresului și multele acte de violență, cari sunt în stare a sdrobi conștiința noastră de ortodocsi, aceste acte de violență vor trebui trecute cu vederea, *quasi* sancționate prin tăcere, spre a putea salva ce mai e de salvat. Conferențele de până acum ne pun în vedere o majoritate în congres, care va ținea la drepturile bisericii sîrbesci, va fi înse silită a se acomoda împrejurărilor date până la timpuri mai fericite.

Civilizațiunea se plantează după sistemul cel mai nou în noile provincii ale monarhiei noastre și deodată cu ea propaganda catolică printre pacinicii ortodocsi. Conflictul este provocat, și cetitori nostri au vădut din memorandumul arhiepiscopului ortodocs de Bosnia până la ce grad de desvoltare au ajuns lucrurile.

În necs cu propaganda catolică în Bosnia se vorbesce cu o pozitivitate oare-care de inclinarea patriarhului Angelici spre catolicism.

Unde interesele personale oprimă convingerea religioasă în om, acolo de statornicie în credința strămoșească nu mai poate fi vorbă. Noi nu scim care au fost mobilul Preasfinției Sale Părintelni Patriarch la lovirea de moarte în constituția bisericii sîrbesci, când cu denumirea s'a de patriarch. Admitem interese personale, admitem însă o viață și deosebită interesare față cu soarta poporului sîrbesc, care se putea ameliora numai prin ridicarea Preasfinției Sale cu ori-ce preț în scaunul de patriarch, ca apoi o nouă încercare politică să salveze situațiunea.

În ori ce cas însă slăbirea bazei în constituția unei biserici este un pas fatal și urmările numai din desastre în desastre se pot peronda, altă cale nu există.

De aici și faimele despre propaganda catolică printre sîrbii din Ungaria.

FOIȚA.

IN MARAMUREȘ.

DE

Rudolf Bergner.

(Trad. de Yff.)

VI.

Șugatag. — Sate românești. — Încodată dreptatea maghiară. — Budfalău și haiducul Pîntea. — Scaldă dela Breber. — Cătră răsărit. — Șesul Vissoin sus. — Borsa. — Prăpastia Tătarilor. — Peste granițe.

(Urmare.)

Puțin la o parte de drumul, ce conduce la casele erariale din Faina, stau sus preste vale, lipite de dealuri, scîldile dela Șuliguli. Trebuie să luăm aci numele de scîldi cu unele reserve. Ce e drept, se află o casă pentru bolnavi cu 3 odăi, precum și nescă șopruri pentru cai, tot asemenea o căsule de scaldă cu câte-va cabine, numai că oaspeții, cari variază vara între 10—15 persoane, trebuie să facă lucru comun în casă și să-și pregătească înșiși mâncările. În timpul sezonului stă pat lângă pat; în ambele închăperi bărbați și mieri dorm unii printe alții. Izvorul se fie cu deosebire folositor pentru morhuri femeesci, cuprinde mult var amestecat cu acid carbonic, din contra puțin fer cu acid-carbonic și

mangan oxydul, cari elemente sunt reprezentate în izvorul dela Cabola Poiana.

Grozave stricăciuni a causat o rumpere de nori izvorului dela Șuliguli. A distrus toată împrejurimea izvorului, răpind o parte însemnată din puterea apei, așa că multe spese va costa, până se va putea aduce izvorul în starea sa de mai nainte. Străjarul ne spune că eri a pornit primul transport din ast an, constătător din 800 de butelii bine sigilate și pachetate.

Cu 3 cruceri se espedează butelia dela izvor, la Sziget costă 12, la Viena 25, ear la Londra se plătește o butelie cu 65 cr.

Prospectul dela izvor e frumos, dealurile din fața noastră sunt încă acoperite cu zăpadă, și contrastul între pădurile întunecoase și cerul senin e într'adevăr răpitor. Se înțelege că iarna nu e tocmai plăcut să stai p'aci. Oamenii din înălțimile acestea s' tăiați de lumea cealaltă și pázitoriul un german cuminte ne povestea cu jale, cum a trebuit să treacă 3 săptămîni până și-a putut boteza copilul. Ear mai nainte, murindu-i patru copii de anghină, a trebuit să ducă însuș miclele cadavre în vale prin omăt de 5—6 urme. Ce lung și trist drum! În vreme ce ne întorcem la Viseu, — se întrec cu noi nisce români cu plute. Ca săgeata i duce riul, ficiorii mână și și încordă toate puterile, ca să încunjure ori-ce nenorocire. Și pluta ne întrece, sosese înaintea noastră.

Intr'o dimineată plăcută ear ne luăm la drum, de astă dată ca să ne despărțim de regiunea muntoasă a Maramureșului. Din Viseu ne conduce calea prin șesul riului cu acelaș nume. Soarele arde, ear șesul nu ne oferă nici un farmec. El are o lățime destul de mare, îngrădit fiind de nește dealuri pleșuvi, unde se dîce că sunt iepuri mulți, și unde păzesc aji copii de român turmele de oi și de vaci.

La o cotitură observăm o grupă de munți înalți. E puternicul Pietros Veliki (?), cel mai înalt dintrî munții din Maramureș. De el se țîn încă două piscuri mai mici și unul mai mare, cari toate sunt încă binișor acoperite de zăpadă. Numai că se vede, că soarele de vară voeste să l despoaie de vîlul seu argintiu și că numai în crepături și în peșteri se va mai pute păstra omătul. Și cât de brăzdat e muntele acesta, parcă-i anume creat pentru capre de munte. El cade la o parte. Trecem prin Moisin, o comună miserabilă româno-jidană și în depărtare de un mil dela Viseu ajungem la Borza. Românii de aci sunt la tot casul oameni mai cum se cade ca frații lor din Budfalău, numai-că nu le prea place curățenia, sunt săraci și fără multă bunăcuviință, fetele nu's prea frumoase. Șapte mile trebuie să mergem, până ajungem ăntăia comună din Bucovina și nouă mile pîn' la Rodna în Ardeal. 20 de mile pătrate jur împrejur nu se află nici o comună, mult câte o casă a grijitorilor de drumuri și fereștraie. Și totuș este siguranță în ținutul acesta uitat de D-zeu.

Despre sârmanii ruteni din Galiția se mai facem oare vre-o amintire? Ei pentru stato nicia în credință au trecut și prin procese politice de stat. În stadiul de ați al lucrurilor, clerul tînăr al rutenilor crește sub influența catolicilor poloni. Ultramontanismul a dat mîna cu intoleranța polonilor, și desnaționalizarea rutenilor se face prin terorizarea lor bisericească.

Toate acestea nu sunt lucruri nouă necunoscute. Cetitorii nostri de mult sunt în curat cu uneltirile de propaganda catolică la noi în Ardeal, în Ungaria printre sârbi, bosniaci și rutenii din Galiția. Scim și aceea că propaganda catolică a luat dimensiuni înspăimîntătoare și în România, așa că sântul sinod al României a trebuit în cele din urmă să se trezească din amorțeala proverbială și să iae măsuri pentru apărarea bisericii.

N'am fi luat notiță despre aceste, căci ele sunt cunoscute; n'am fi luat notiță, dacă o telegramă a diarului „Neue freie Presse” nu ni-ar semnala un nou pericol din Bucovina, care până acuma în cele bisericesci era „terra incognita” pentru lumea ortodoxă.

Era adecă izolată de noi această țerișoară și noi numai din când mai aușiam câte un glas perdit din Bucovina. Despre viața ei bisericească însă sciam foarte puțin, deși milioanele de avere de care dispune ne revoacă în memorie țilele de odinioară, când biserica în Bucovina era cunoscută, căci marimonia domnilor pămînteni cu prisos se respîdea prin biserici și mînaștiri.

Cetîm în „Neue freie Presse” numărul de Duminică o telegramă de următorul cuprins:

„A eșit de sub tipariu tocmai acuma în limba germană, română și rutenă o „Apologie” a bisericii greco-orientale din Bucovina,” subscrisă de arhiepiscopul Morariu-Andreieviciu și de toți archimandriții și asessorii consistoriali. Ea polemizează contra nîsuințelor arhiepiscopului Zelenski, care, alungat din Rusia, s'a așezat aici, și protestează contra lăfîrei ordinului iesuifilor în țară, tot odată se exprimă în ea și îngrijirea, că acești proseliți, pre lângă instituirea unei episcopii romano-catolice în Cernăuți, intenționează și încorporarea Bucovinei la Galiția.”

Până aici telegrama din „Neue freie Presse.”

Luăm act despre toate acestea, și așteptăm sciri mai detaiate.

Revista politică.

După întrevăderea celor doi monarhi, a împăratului și regelui nostru cu cel al Germaniei va avea loc o vizită a ministrului nostru la principele de Bismark în Varzin. În a doua jumătate a lunii lui August va cerceta țarul Rusiei pe monarhul nostru, și întâlnirea va avea loc în Kremsier, o localitate în apropierea Olmützului.

Întîlnirea de monarhi trage după sine întîlnirea bărbatilor chemați la cărma statului, în special a celor încredințați cu afacerile externe. După cum scim ministrul de externe al Rusiei, domnul Giers, este pe cale de a face vizită la principele de Bismark și contele Kálnoky.

Ce față va lua situația europeană după aceste întrevăderi de monarhi, e greu de judecat. Semnificativ este că până acuma se vede o receală oare-care între cercurile politice din Berlin și Paris, care oricum se va esplica ca apucătură din partea Germaniei pentru politica sa internă, totuș

dă ansă la feliurite combinațiuni, cari ușor pot complica situațiunea.

Pregătirile pentru primirea țarului Rusiei sunt în curgere. Căpitanul orașului Kremsier, Baro-nul Briakwsky a convocat magistratul în ședință extraordinară, s'a constituit comitetul festiv și s'au luat toate preparativele ca primirea să se facă cu pompa cuvenită. Se vorbește că la aceasta întrevădere de monarhi va fi de față regina noastră, principele de coroană, ministrul Kálnoky, Taaffe și Tisza, din partea Rusiei țarul, țarina cu suita.

Diarele din Budapesta fac capital politic din un apel al deputatului săsec Baussnern, adresat alegătorilor sei din Agnita prin care el anunță că s'a făcut membru fondator la reuniunea de maghiarisare din Cluș. Domnul Baussnern ca sas cu sentimente naționale nu poate lăuda din destul tendințele reuniunii de maghiarisare din Cluș. Ideia de stat maghiar cu ajutorul reuniunii de maghiarisare din Cluș vor mîntui pre sași de valachisarea, care începe a-i sugruma ca un „boa constrictor.”

După domnul Baussnern reuniunea de maghiarisare din Cluș este îndreptată contra românilor, cari au romanizat și romanisează și acuma. Sunt deci orbi sașii din Bistrița, Brașov și Sibiu dacă nu ved, că această reuniune este binevenită pentru sași, cari numai în unire cu maghiarii și pot salva existența amenințată prin valachi.

Nou nu este nimica în purtarea domnului Baussnern și insinuările tendențioase aduse contra românilor. De interes general este numai împregiurarea, că „P.-Lloyd” din acest incident face apoteoasă reuniunii din Cluș, și pre domnul nou membru maghiarisator l pune ca martor clasic contra manifestărilor comitatelor Sibiu-Brașov, Bistrița-Năsăud, contra diarelor „Tageblatt” și „Kronstädter-Zeitung” și-l recomandă nici mai mult nici mai puțin decât diarului „Norddeutsche-Allgemeine Zeitung,” care în timpul din urmă s'a sculat cu vehemență asupra uneltirilor de maghiarisare.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Orăștie, în 27 Iuliu 1885. Stimate domnule Redactor! În Nrul 72 al prețuitului diariu ce redigeți a apărut o corespondență datată Sibiu 2/14 Iuliu 1885, în care din incidentul examenelor ținute la scoala noastră gr. or. din Orăștie și neprețioasa mea persoană a avut nenorocirea de a fi făcut responsabil pentru „succesul de mijloc, ce l au reportat dnii învățători, resp. dl suplent învățătoriu Georgiu Candrea.”

Mai întăiu trebuie să observ, că este un lucru străin neobicinuit, când un învățătoriu și per eminentiam un învățătoriu, care se consideră de director de școală, voesce a se revanchia pentru succesul puțin favorabil ce l a obținut prin instrucțiunea sa, prin atacuri personali.

Părerea tuturor oamenilor competenți, chiar și acelor la cari se provoacă dl Candrea despre esamenele din acest an, este aceea că rezultatul instrucțiunii a fost, judecând lucrurile cu cea mai mare bunăvoință, în cazul cel mai bun „de mijloc”; ba unul dintre domnii provocați de dl corespondent s'a declarat în prezența mea și a unui martor, că esamenele au fost și mai slabe de cum le-a cua-

lificat scriitoriul notiții, cu deosebire a dlui G. Candrea, care se pare că l'au scos din echilibrul sufletesc.

Dar ori și cum ar fi rezultatul esamenelor la scoalele noastre confesionale din Orăștie, eu nu pricep cum dl Candrea vine să isbească în persoana mea și implicisat să me facă responsabil pentru slabul succes ce l a reportat dînsul ca învățătoriu după părerea recensentului, cu care eu nu stau în nici o relațiune.

Ce vină port Eu ca inspector districtual dacă învățătorii din Orăștie și plane G. Candrea se întrevădă mai mult de curteniri și altele, decât de promovarea instrucțiunii*)? Oare Eu sum de vină dacă în decursul anului scolastic trecut părinții unor scolari „cu urechile spintecate” de rigurosul învățătoriu G. Candrea, mi s'au plâns mie și la Comitetul parochial — rugînduse pentru a se lua dispozițiuni energice contra unui astfel de barbarism pedagogic? acesta este un fapt constatat și D. G. Candrea are să mulțamească numai îndelungei răbdări a poporului nostru, dacă a scăpat ca prin urechile acului de a fi pedepsit judecătoresce pentru acest zel „pedagogic,” care după codul penal se chiamă „delict” și care invoalvă nesce consecuențe de tot grave pentru dl Candrea.

S'a supărat suplentul învățătoriu G. Candrea, că nu s'a aflat un recensent mai binevoitoriu, care să l laude și să l tîmăieze pentru rezultate ce nu le-a obținut, dar fie asigurat că ori cât de sinistru cugetă dînsul despre oreștieni, acestia totuș vor fi pururea atât de leali, încât să recunoască fie-cărui adevăratul merit. Dacă învățătoriu Candrea nu a putut să și câștige astfelu de merite, pentru aceasta de sigur eu ca inspector scolar districtual nu am nici atîta vină, cîta are un prunc nou născut.

I-a plăcut învățat Candrea a și remarca neinsemnata sa pe soană prin nesce alusiuni ironice, care nu arată altceva, decât lipsă de tact și de cultura inimei.

Promite învățătoriu Candrea mai departe de a reveni asupra activității mele. La aceasta îi răspund simplu, că ar face mai bine dacă ar publica un studiu despre „urechi rupte și spintecate,” căci această artă a fost necunoscută în Orăștie până la venirea marelui învățător G. Candrea. Dînsul ni-a lăsat în aceasta privință nisce exemple concrete, căci nici astăzi nu sunt pe deplin vindecate.

În fine trebuie să observ că am luat cu mare părere de reu la cunoștință nota cu care dl redactor al „Tel. Rom.” voesce mediatoriu să sară intrajutoriu dlui Candrea.

Este gravă înputarea ce mi se făcîu dicîndu-se că eu nu me intereseșu de școală din cauza bătrînețelor.

Această aculare mi se aruncă în față fără nici un motiv, — pentru că eu după modestele mele puteri totdeauna m'am interesat de cauza scolară. Dacă nu am putut obține astfelu de rezultate în cauza instrucțiunii, încât să satisfac pe toți acei tineri cari și noapte oftează pentru protopresbiterate vacante și nu doresc alt ceva mai ferbinte decât abdicarea sau trecerea repede din viață a tuturor protopresbiterilor mai bătrîni, eu n'am ce face — dacă providența nu voesce a me chema mai curînd din viață și a face pe voie acelor tineri, cari afară de dorința de a fi protopresbiteri cât mai curînd, nu s'au remarcat de cît prin o ambițiune stearpă.

*) Ce vină port Eu ca inspector districtual? Adecă ce vină?

Red.

Cu vre-o dece ani mai înainte era se înțelege altă lume pe aci. Pe atunci o bandă de tîlhari își făcea mendrele. Ea consta din vre-o șasă până în șapte ficii sîlbătăciți, cari se ocupau cu meseria lor în modul cel mai uricios, omorînd pe tot omul, la care cugetau a află baremi dece cruceri.

Miliția și gendarmaria a fost recuirată în contra lor, dar acestia au căutat înzadar după ei. După un timp oare-care dispărură tîlharii, s'au întors îndărăt la Moldova, und apoi fură prinși și acățați. Dincolo de Borza se schimbă îndată regiunea. Șesul se strîmtoresce și devine sîlbatic, apa se aruncă turbată la vale, de oare-ce stavila (Klause) e tocmai deschisă. Ar fi imposibil să scapi viu din rîul acesta; vîjîind se aruncă apa preste sghiaburi și tot la 5 metrii formează câte un cataract, prefăcîndu-se în cădere într'o spumă nefastă. La cotitură vine o plută — doi români viguroși stau pe ea, nu se uită nici în dreapta, nici în stînga, ochii lor stau țîntă înainte, cu muschii încordați și numai cu o muncă strașnică și împedcări continue pot face să alunece pluta cu succes ca un șerp pe apă. Cum au venit așa de iute au și dispărut. Vine a doua, a treia, a patra — aluneacă tote ca nisce visuri efemere. Se nenorocește una, a ajuns soartea pe toate, căci se rostogolesc unele preste altele.

Încetul cu încetul se ridică drumul și ajungem „Gura Fântanei” unde dăm de locuința unui inspector de drumuri și de alte case de lemnari. Punc-

tul este minunat așezat, ținutul ia un caracter nou. Departe de desupt se întinde o vale, care prefăcută într'o prăpastie îngustă e infundată de mii de trunchi de copaci doborîți. Ele sunt proprietatea unui jidan bogat din Moisin, care a cumpărat preste earnă dece mii de trunchi, i-a adunat aci, și patru mii din ei a espadat deja la Seghedin. Transportul cu plutele se face din loc în loc, fiindcă oamenii se pîdesc a se depărta prea tare de locul lor natal. Astfel plutesc germanii dela Viseu mult pînă la Bocsko, lăsînd plutele aci pe mîna rutenilor, cei din Körös-mező se duc numai pînă la Răhau și răhauanii pînă la Bocsko. Valea din jos acoperită cum e cu brați și molivi, formează o privelesce plăcută, îndrêțel ei se ridică dealuri acoperite cu zăpadă. Pe lângă drumuri stau așezați țipseni, ei sfarmă peatră și umplîndu și pipele ne salută cu accente germane. În scurt după aceea trecem peste nisce locuri istorice. Am ajuns la așa numita prăpastia Tătarilor. Acum două sute de ani, când se retrăgea o ceată de turci și tătari prin aceste ținuturi, pîndiră românii din Borsa după ei și le pregătiră o moarte grabnică. Cari a luat parte la navală au primit drept resplată diferite drepturi și nobilitatea cu drept de moștenire, care s'a susținut în patru cinci comune pînă în ziua de aci. Se dice că românii ar fi ocupat dealurile din împregiurime, de unde apoi au ucis pe urgisiții vrășmasi cu bolovani și copaci rostogoliți. Se înțelege, că obiectul ace-

sta a fost un material bun pentru basme, cari dic că românii ar fi tăiat copacii numai pînă de jumătate și că în momentul când tătarii s'au așezat pela poalele Prislopului se făcîu o mare vijelie, care resturnînd copacii au ucis armia. Alții dic, că din 20,000 de călăreți ar fi sosit numai o avantgardă de 200 oameni pînă la Prislop și că numai acestia au perit.

Acum trebuie să suim un munte puternic, ca să putem trece în Bucovina. El formează un zid de despărțire între Tisa de o parte și între Prut și Someș de altă parte; numele lui e Prislop. La jumătatea înălțime a dealului facem popas în casa unui grijiotoriu de drumuri. Căsenii șed la masă împrejurul unei oale cu mămăligă, consumînd cartofi, lapte și apă și își piperează prînzul cu vorbe șegalnice. După o oară de odichnă ne continuăm drumul. Prislopul își ridică vîrfu circa 4500 de urme preste nivoul mării, și tabloul, care ni se deschide de aci poate concura liniștit cu cele mai multe din strîmtorile Alpiilor. De desuptul nostru șerpuesce drumul în dreapta și în stînga; pădurile se scobor spre vale și printre brați și molivi zace câte un uriaș al pădurei culcat de seure. Mai departe vedîstînd deal lângă deal, unul e alb, altul verde întunecat multe de coloare vineție.

(Va urma.)

I se pare prea lung tinerimei timpul de viață ce mai este rezervat bătrânilor, ba doresc să ajungă cât mai curând în patrimoniul nostru și să și arete calitățile sale eminente față cu generațiunea mai bătrână.

Mi se pare că este un escos de zel la mijloc, c'nd generațiunea se exprimă cu așa puțin respect despre noi bătrânii, carii am trecut prin atâtea vicisitudini și încercări grele și când ea ne doresce să murim mai repede și să-i facem locaș mai curând. Acest mod de gândire și simțire este dispreț aruncat cu ușorătate în fața generațiunei bătrâne, simplu pentru motivul, că nu voesce să facă loc generațiunei tinere, atât de însetate de posturi?

Dar prea m'am bătut dela obiect; voiam numai să răspund învățătorului suplent G. Candrea, că se află în mare rătăcire, dacă crede, că bătrânețele mele sau pretinsa mea desinteresare este vina, că recensentul categoric al esamenelor din acest an a fost atât de aspru încât s'au încumetat a spune un adevăr constat de almintrinea de toți oamenii competenți din Orăștie, chiar și de cei provocați de G. Candrea, că esamenele din acest an întrădevăr au rămas departe inapoia justelor noastre acceptări. Și au fost chiar mai slabe de cât de mijloc.

Primiți dle Redactor expresiunea distinsei considerațiuni*) ce vă păstrez.

Nicolau Popoviciu, ppresbiter.

Varietăți.

*) (Chirotonire.) Domnul Petru Roșca, ales protopresbiter al tractului Turda sub sânta liturghie de alaltăieri fu chirotonit intru diacon.

*) (Investigațiunea în cauza omorului din Șibot.) Îndată după-ce judecătoria din Orăștie a ajuns la cunoștința crimei înfricoșate ce s'a săvârșit contra judeului din Șibot, s'a introdus carcerarea judecătorească contra a trei indiviși bănuți. S'au ascultat o mulțime de martori in se cercetarea până acum nu a putut constata nimic pozitiv, ce ar putea servi în sensul legii ca material pentru o aculare temeinică. Tot ce s'au putut constata, sunt o sumă de serioase indicii, cari în mâna unui jude de instrucțiune mai energic și mai circumspect ar fi putut duce la rezultate mai pipăite și mai sigure.

*) Primim ca semn de curtoasie această frază și noi tot din „distinsă considerațiune“ renunțăm de astă-dată dela cercetarea, încât bătrânețele pot scusa necapacitatea unui om pe teretul administrațiunei bisericesci, care cu mila lui Dumnezeu și „viața lungă“ nu se poate suplini.

S'a comis o mare eroare din partea judeului de instrucțiune, că nu s'a controlat cu destulă energie comunicarea inculpaților cu societate lor, cari tot mereu le-au adus victualii în abundență. Se vorbește că prin intervențiunea clandestină a pădătorului de temniță s'ar fi mijlocit conveniri dese între cei trei inculpați între sine și între societate lor noaptea. Cel puțin soțiile inculpaților așa s'au lăudat prin comuna Șibot. Și acest lucru se pare a fi cu puțință, pentru-că fasiunile inculpaților arată semne învederate despre înțelegeri prealabile între dânsii, și între soțiile lor firesce cu ajutorul pădătorilor de temnițe. Inculpații cunosc în detai fasiunile date până acum la protocol de martorii ascultați și firesce că cunoscându-le se știu conforma la ascultările ulterioare. Această cunoștință numai prin asemenea conveniri s'au putut obține. Fratele ucisului, A. M. a reflectat pe judele instructor la posibilitatea înțelegerilor prin concursul pădătorilor de temnițe aducând un exemplu din timpul mai recent, când acești pădători au permis în anii trecuți unui deținut să meargă în puterea nopții până acasă la Șibot și să se reîntoarcă până dimineața earăși în prinsoare. În urma acestei reflectări judele instructor a interzis strict predarea victualelor la inculpați și va dispune ca acestia să fie transferați la tribunalul din Deva.

În genere trebuie să constat, că investigațiunea s'a purtat până acum cu prea puțină energie. Un jude mai energic ar fi știut să opereze altfel cu materialul cel bogat de care dispune. Atragem atențiunea procurorului de stat din Deva asupra acestor împregiurări, care deși nu sunt pozitive, totuși merită a fi luate în samă chiar în interesul cercetărei și a constatării faptului.

*) (Despre esamenele dela scoalele noastre din Orăștie) am dat la timpul său o scurtă notiță, în care s'a dis, că rezultatul instrucțiunei din anul scolastic trecut a fost de mijloc. Aceasta notiță a alterat foarte tare pe dl G. Candrea, fost director la aceste scoale. În urma reflecșiunilor sale publicate în numărul 72 al „Tel. Rom.“ m'am informat de nou despre rezultatul esamenelor chiar și dela domnii, la cari se provoacă dl reflectant, și pe basa acestor informațiuni trebuie să constat de nou, că întrădevăr rezultatul instrucțiunei a fost numai de mijloc. Mi pare reu, că nu pot servi nici de astădată dlui G. Candrea cu un laudatoriu mai bun — adevărul trebuie constatat chiar și față cu prietini nostri, pentru ca să ne putem conforma

în viitor. Dealtmintrelea trebuie să ne deprindem a nu aștepta numai laude — cu ori-ce preț.

Încât pentru complimentele adresate inteligenții române din Orăștie, care nu s'ar simți bine vedându-se în armonie cu învățătorii — la acelea au se răspundă factorii competenți atinși prin impuțarea gravă ce li s'a făcut.

*) (Decorațiunea Jaretierei) Decorațiunea Jaretierei pe care regina Victoria a conferit-o ginelui său, prințul de Battenberg, este în Anglia cea mai înaltă favoare.

Originea acestei ordine de cavalerm este foarte discutată, și legenda jaretierei a lordului Salisbury, ridicată de regele Eduard al III-lea, cu toate că este autentică, nu pare însă a constitui o origină autentică pentru această respectabilă ordine. Ceea-ce este sigur, este că de atunci *Honni soit qui ma y pense*, a rămas deviza ordinei și inconjoară cu jaretiere armele Engliterei.

Cavalerii Jaretierei, n'au ierarhia, întocmai ca și cavalerii lănei de aur în Ispania și cavalerii Anonciadei în Italia. Ei se numesc „cavaleri-companioni“ și nu cedează pasul, decât membrilor familiei regale și suveranilor străini.

Capitolul ordinului se ține în capela castelului de Windsor și fie-care cavaler are stalul seu pe care i sunt imprimate armele.

Decorația se poartă în jaretieră și în colier; regina o poartă pe brațul stâng.

Ordinul Chardonului nu are decât 22 de membri; ordinul sf. Patriciu 25; ordinul Băi cu ierarhia, are o mulțime de membrii.

Acela al Jaretierei are 50 membrii, în care nu intră regina, prințul de Walles figurează ca simplu cavaler companion.

Din cifra de 50 membrii trebuie a scoate 20 suverani sau moștenitori presumtivi. Șahul Persiei, este cavaler al Jaretierei.

Rămân 30 brevete din care 6 sunt atribuite prinților din casa regală a Engliterei; prințul de Walles, ducele de Edimburg, ducele de Conaught, ducele de Albany (mort și înlocuit cu prințul de Battenberg,) ducele de Cumberland și ducele de Cambridge.

Cele 24 brevete care rămân sunt conferite nobleței celei mai înalte a Engliterei. „Românul.“

Loterie.

Mercuri 5 Iuliu n. 1885.

Timișoara:	18	8	29	54	19
Viena:	69	13	71	29	75

Nr. 556 [1086] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunilor învățătoresci dela scoalele confesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate ale protopresbiteratului Seliște, se descrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

1. Aciliu, cu salariu anual 200 fl., cuartir gratuit și lemnele trebuincioase pentru încălțit.

2. Alămor, cu salariu anual 150 fl.

3. Amnaș, cu salariu anual 105 fl., dela:

a) 70 familii à 1 fl. 70 fl.
b) 36 familii à 4 cupe vechi grâu, 4 cupe cucuruz, computate în bani fac 18 fl.
c) usufructul dela uu agru . . . 2 „
d) usufructul dela una grădină . 5 „
e) cuartir gratuit și lemnele trebuincioase pentru încălțit computate 10 fl.

Suma . 105 fl.

4. Căcova, cu salariu anual 300 fl., ce se va solvi în 4 rate, cuartir gratuit și jumătate din venitul grădinei școlare. Cei ce vor reflecta la acest post, vor avea să țină Dumineca și Sărbătoarea o strănă în biserică și vor avea a se prezenta înainte de alegere în o Duminecă sau sărbătoare la biserică și a țină strana.

5. Galeș, cu salariu anual 200 fl., cuartir gratuit și lemnele trebuincioase pentru încălțit.

6. Gurariului, cu salariu anual 220 fl., ce se va solvi în 4 rate, apoi 30 fl., ca relut de cuartir și lemne pentru încălțit. Dela învățătorul ales, se cere să țină Dumineca și Sărbătoarea strana în biserică.

7. Seliște, cu salariu anual 400 fl., ce se va solvi în rate lunari anticipative. Tot pentru acest salariu alesul învățătorului va fi obligat a țină și un despărțământ dela scoala de repetiție.

8. Tilișca, cu salariu anual 300 fl., cuartir gratuit și lemnele trebuincioase pentru încălțit.

Cererile concursuali instruite conform legilor în vigoare, sunt a se așterne subsemnatului oficiu protopresbiteral până la termenul sus indicat.

Seliște, 13 Iuliu 1885.

În conțelegere cu comitetele parochiale con-cernente.

Oficiul ppresbiteral gr. or. al tractului Seliștei.
Dr. Nicolae Maier,
protopresbiter.

Nr. 110 [1087] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei vacante de clasa a treia Arpașul superior, protopresbiteratul Avrighului, se descrie concurs conform ordinațiunei Preavenerabilului Consistoriu a chidiècesan ddo 28 Maiu 1885 Nr. 2201 B. cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.“

Emolumentele sunt:

a) Fănaș și două cimitere de 3 jugere.
b) Dela 350 familii câte o ți de lucru parte cu palmele, parte cu carul.

c) Venitul stolaru regulat în sinodul parochial din 7 Iuliu, 1885; cari toate computate în bani dau suma de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa aceasta parochia au a și subșterne cererile concursuali instruite conform prescrișelor statutului organic și regulamentului pentru parochii din 1878 la oficiul protopresbiteral greco-oriental al Avrighului (posta Avrigh, Felek) până la termenul susindicat.

Avrigh, 18 Iuliu 1885.

În conțelegere cu comitetul parochial.
Oficiul protopresbiteral greco-oriental al Avrighului.

Ioan Cădea,
admin. ppresbiteral.

[1092] CONCURS. 1—3

Pentru întregirea stațiunilor învățătoresci dela scoalele confesionale gr. or. din jos semnatele comune bisericesci, protopresbiteratul Cetății de peatră, se descrie concurs cu termen până în 30 August a. c.

1. Berința, cu salariu anual 200 fl. v. a., cuartir liber în edificiul scoalei și lemne de încălțit.

2. Cărbunariu, cu salariu anual 160 fl. v. a., cuartir liber în edificiul scoalei și lemne de încălțit.

3. Fănaș, cu salariu anual 160 fl. v. a., lemne de încălțit.

4. Făuresci cu Plopiș, cu salariu anual 140 fl. v. a., cuartir și lemne de încălțit.

5. Surduc-Copalnic, 150 fl. v. a., lemne de încălțit.

6. Trestie, cu salariu anual 105 fl. v. a., și lemne de încălțit.

7. Selnița, cu salariu anual 105 fl. v., lemne de încălțit.

8. Cărpiniș, cu salariu anual 105 fl. v. a., cuartir și lemne de încălțit.

Doritorii de a ocupa vreuna din aceste stațiuni au a și așterne suplicile lor instruite conform prescrișelor stat. org. și normativului școlariu la subscrisul oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat.

Oficiul ppresbiteral gr. or. al Cetății de peatră (p. u. C. Monostor.)

Cărpiniș, la 15 Iulie 1885.

Ioan Șovrea,
protopresbiter.

Nr. 511 [1088] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scoalele române confesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate, se descrie concurs cu termenul până la 15 August a. c. st. v.

1. În comuna G. Hodac cu salariu anual de 200 fl. v. a. solvind în 4 rate egale din lada bisericeii, și lemnele trebuincioase de focărit din pădurea scoalei.

2. În comuna Jabenița cu salariu anual de 150 fl. v. a. solvind în 4 rate egale din repartițiune pe popor.

Petițiunile concursuali instruite conform legilor în vigoare, sunt a se așterne până la termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral, posta ultimă Maros-véci.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Reghinului.

Idicel, 17 Iuliu, 1885.

În conțelegere cu comitetele parochiali.

Galaction Șagău,
protopresbiter.

[1091] CONCURS. 1—3

Pentru întregirea mai jos însemnatelor stațiuni învățătoresci în ppresbiteratul gr. or. al tractului Deș, se deschide concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român.“

1. Chiuești cu salariu anual 200 fl., cuartir liber și lemnele de foc necesari.

2. Bonțida cu salariu de 200 fl.

3. Gostilla salariu anual 150 fl., cuartir și lemnele de foc necesari.

4. Mogogea cu salariu anual 300 fl., cuartir și lemnele de foc necesari.

5. Blenche-Poiana salariu 100 fl.

6. Corneni, salariu 30 fl.

7. Ciceu-Hășmaș, salariu 50 fl. cuartir și lemnele de foc necesare.

8. Ciceu-Poieni, salariu 150 fl.

9. Dobricel salariu 150 fl.

10. Ciubanca-mare salariu 133 fl., cuartir și lemnele de foc necesari.

Doritorii de a competi după vre una din aceste stațiuni sunt avisați a-și înainta suplicile de concurs, instruite cu documentele prescrișe de legile în vigoare oficiului ppresbiteral până la termenul susindicat.

C. Giurgești la 7 Iuliu 1885.

Constantin Bodea,
admin. ppresb.

Nr. 413. [1089] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia vacantă de cl. a III-a a Cerghidului mare, protopresbiteratul Târnavei inferioare, se descrie Concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Casa parochială cu 3 încăperi (nou edificată), pe fundul intern se mai află o șură, un grajd și un coșer pentru cucuruz.

2. Porțiunea canonică de 12 jugere 1182 □°.

3. Dela 109 familii câte o litră à 14 cupe de cucuruz sfărmit, din cari terțialitatea e a cantorelui, — și tot dela atâtea familii câte o ți de lucru pentru preot.

4. Venitele stolarilor usitate și regulate în sinodul parochial dela 7 Iuliu a. c., din cari terțialitatea e a cantorelui.

Toate acestea venite computate la olaltă aduc preotului un venit anual de 484 fl. 32 cr. v. a.

Doritorii de a ocupa aceasta parochie, au să-și aștearnă suplicele lor instruite cu documentele prescise de statutul organic și regulamentul congrasional din 1878 subscrisului oficiu protopresbiterial până la terminul prefript.

Cetatea de baltă 17 Iuliu 1885. Oficiul protopresbiterial gr. or. al Târnavei inferioare în înțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Nicolae Todoran,
protopresbiter

Nr. 231.

[1090] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scoalele confesionale gr. or. din mai jos însemnate comune ale protopresbiteratului Zarandului, se escrie concurs cu termin până la 20 August a. c.

1. Băița, cu salariu anual de 180 fl. v. a., și quartir gratuit.
2. Buceș, cu salariu anual de 150 fl. v. a. și 2 orgii de lemne.
3. Grohot, cu salariu anual de 160 fl. v. a. quartir gratuit și 2 orgii de lemne.
4. Luncoiul de jos, cu salariu anual de 210 fl. v. a., quartir gratuit: 2 odăi, bucătărie, cămară și piniță, 1 jug. loc. cl. II, parte arătoriu, parte fânaș și 2 orgii de lemne.
5. Vaca, cu salariu anual de 180 fl. v. a. quartir și lemne de lipsă pentru încălțit.

Cererile concursuali instruite conform legilor în vigoare sunt a se așterne subsemnatului oficiu protopresbiterial până la terminul susindicat.

Brad, în 16 Iuliu, 1885.

Dela Oficiul protopresbiterial gr. or. al Zarandului.

Vasiliu Damian,
protopresbiter.

[1083]

CONCURS.

2—3

La scoala elementară comună dela Jupanec cu limba de propunere română și maghiară este de ocupat un post de învățător.

Emolumente:

1. Salariu anual 300 fl.
2. 12 metri cubici lemne.
3. Locuință potrivită, culină și grădină.

Concurenții vor produce;

1. Testimoniu despre etate și religie.
2. Documentele scolare.
3. Decretele eventuale.
4. Testimoniul din limba maghiară.
5. Serviciul de până acuma.

Suplicele timbrate conform legii se vor trimite până la 31 August 1885 la comitetul administrativ al comitatului Caraș-Severin din Lugos, adresate fiind ministrului de culte.

Se observă că denumitul învățător va avea a providea în biserică cântările după ritul gr. or. român. Suplicele întârțiate sau neinstruite nu vor fi considerate.

Notariul cercual.

Nr. 103.

[1065] 3—3

CONCURS.

La scoalele medii și la scoala normală (primară) române gr. or. din Brașov, sunt de ocupat următoarele posturi:

1. un post de profesor de filologia clasică ca studiu principal; istoria și limba română ca studii auxiliare, pe lângă cunoașterea limbii și literaturii maghiare, conform §. 61 din legea de instrucțiune; la gimnasiu;

2. un post de profesor de chemie, merceologie, tehnologie, ca studii principale, fizica, limba română, maghiară ori germană, ca studii auxiliare; la scoalele comerciale și reale;

3. un post de profesor secundar de muzică vocală, pentru gimnasiu, scoala comercială și reală și la clasa a IV și V-a de fete;

4. un post de profesor secundar de gimnastică pentru gimnasiu, scoala comercială, reală și normală;

5. un post de profesoară la clasa IV și V-a de fete;

6. un post de învățător la scoala normală (primară).

Pentru ocuparea acestor posturi se escrie concurs cu termin până la 15/27. August 1885.

Concurenții vor adresa petițiunile lor către subscrisa Eforia, instruite cu documentele:

- a) că sunt de naționalitate români și de religie gr. orientali;
- b) că au purtare morală și politică bună;

c) că sunt sănătoși;

d) că reflectanții la posturile de sub Nr. 1 și 2, au calificațiunea prescisa de legea de instrucțiune din anul 1883 §§. 29, 30, 61 și 62, în combinațiune cu dispozițiunile în vigoare a le autorităților bisericești confesionale rom. gr. or. din Archidieceasa Transilvaniei;

e) reflectanții la postul de sub No. 3, să producă testimoniu despre absolvirea cursului la vreun conservatoriu de muzică, sau că posedă cunoștințe temeinice de muzică vocală și instrumentală;

f) concurenții la postul de sub Nr. 4, vor produce testimoniu de specialitate capacitatea lor a instrui în gimnastică;

g) concurenții la postul de sub Nr. 5, au să documenteze că posedă cunoștințele necesarii în toate lucrurile de mână femeșci, nu numai în cele de lux, dară mai vârtos în cele de lipsă pentru ducerea unei economii solide; că sunt pedagoge prevădute cu diplomă de la un institut pedagogic. — Să va preferi aceea concurentă care, afară de limba română — care e limba de propunere — știe încă una din limbile patriei, și limba franceză;

h) concurenții la postul de sub Nr. 6, vor produce testimoniu că au absolvat cursul pedagogic, testimoniu de calificațiune învățătorescă, că cunosc pe lângă limba maternă pe cea maghiară și germană; că posedă cunoștințe teoretice și practice de grădinarit de gimnastică și de desen linear.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt:

Pentru concurenții de sub No. 1 și 2. Până la obținerea decretului de profesor definitiv (§. 30. legea de instr. 1883) Salariu anul de 700 fl. după aceea în următorii 2. ani 800 fl. și de aci înainte salariu constant anul de 900 fl. cunoscutele de câte 50 fl. cari se vor repeta de 5. ori, și relut de quartir precum și drept de pensiu conform statutului în vigoare.

Postul de sub No. 3, este împreunat cu salariu anual de 500 fl. Acest profesor va putea deveni și conducătorul al corului bisericesc dela Biserica română gr. or. a St. Nicolae din loc, pe lângă o remunerațiune anuală de 600 fl. v. a.

Cu postul de sub No. 4. este împreunat un salariu anual de 400 fl. cu cel de sub No. 5. un salariu anual de 400 fl. v. a. eară cu cel de sub No. 6, este împreunat în anul prim de serviciu salariu anual de 300 fl. în următorii doi ani salariu anual de 400 fl. eară de aci înainte salariu de învățătoriu definitiv de 500 fl. v. a. și două decenale de câte 100 fl. v. a. precum și relut de quartir.

În fine au să dechiare toți concurenții în petițiunile lor, că se vor supune necondiționat dispozițiunilor în vigoare a le institutului.

Brașov 16/28 Iuliu 1885.

Eforia scoalelor centrale române ort. răsăritene.

Nr. c. p. 35.

[1066] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea unui post de învățătoriu și unul de învățătoresă, la scoala capitală rom. gr. or. din Sas-Sebeș, se escrie concurs cu terminul de 20 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt: 350 fl. v. a. eară după cinci ani de serviciu 400 fl. v. a. la an.

Doritorii de a ocupa aceste posturi, au a-și adresa — până la terminul amintit — suplicele instruite în sensul legilor din vigoare, la oficiul

protopresbiterial gr. or. în Sas-Sebeș; și anume pentru postul întâiu cu atestat de calificațiune, să fie absolvat cel puțin 6 clase gimnasiale, teologia ori pedagogia și iertând împrejurările să se înfăptoseze în vre-o Duminecă ori sâmbătoare în biserică, pentru a-și arăta desteritatea în cântări și tipic.

Învățătoresă pre lângă lucrul de mână va avea a providea învățământul și în o clasă de fete.

În conțelegere cu oficiul ppresbiterial. S-Sebeș, în 3 Iuliu 1885 v.

Comitetul parochial
I. Tipeiu, Z. Mureșan,
protopop. not. com.

CONCURS.

Pentru stațiunile învățătoresci la scoalele confesionale din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Orăștiei se deschide concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegr. Român.”

1. Orașul Orăștie 3 posturi învățătoresci cu leafă anuală de câte 300 fl. v. a. solvite în toată luna — lemnele necesare, quartir frumos în edificiul scoalei și jumătate din didactul dela scolarii externi. Unul dintre învățători se va alege Director, pentru care va primi încă o remunerațiune de 150 fl. v. a. Învățătorii carele va forma un cor bisericesc și-l va instrua în cântările liturgice de 4 voci va primi un onorariu de 100 fl. v. a. plătinți în 4 rate decursive — ear învățătorii careie după usul de până acum va fi ales la scoala de meserii are să primească dela diregătorii scoalei respective anual 100 fl. v. a.
2. Orășcioara de sus ca scoală centrală cu salariu anual 300 fl. v. a. quartir și lemnele necesare.
3. Romoșei, leafă anuală 300 fl. v. a. din cassa alodială — quartir și lemne.
4. Orășcioară de jos, leafa anuală 200 fl. v. a. quartir și lemne.
5. Bincințiu, leafa anuală 200 fl. v. a. quartir și lemne.
6. Beriu, salariu anual 200 fl. v. a. quartir și lemne; la aceasta scoală se va instrua și copii de scoală din învecinata comună Sereca.
7. Acmaru, salariu anual 200 fl. v. a. quartir și lemne.
8. Simeria (Pischi), leafa anuală 200 fl. v. a. quartir și lemne.
9. Magura, salariu anual 200 fl. v. a. quartir și lemne.
10. Petreni, salariu anual 150 fl. quartir și lemne.
11. Iurdaș, salariu anual 100 fl. quartir și lemne.
12. Gelmariu, salariu anual 100 fl. quartir și lemne.

Doritorii de a ocupa vre unul din aceste posturi au a subserne petițiunile lor instruite conform prescripțiilor legilor din vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterial până la terminul susindicat.

Oreșcie 12 Iulie 1885.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Orăștiei:
Nicolau Popoviciu,
protopresbiter.

[1067] 3—3

Ad. 233.

[1063] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului învățătoresc din parochia Vingard, devenit vacant se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

- a) un salariu anual de 200 fl. v. a. care au a se plăti din repartițiune.
 - b) quartir liber în edificiul scoalei.
 - c) 3 orgii de lemne, din care are a se încălzi și scoala.
- Doritorii de a ocupa acest post au de a-și trimite suplicele lor instruite conform legilor scolare vigente, în

terminul prefript, subsemnatului oficiu protopresbiterial.

Sas-Sebeș, 5 Iuliu 1885.

În conțelegere cu comitetul parochial.

I. Tipeiu,
protopop.

[1062]

CONCURS.

3—3

Pentru întregirea posturilor învățătoresci clasa I. și II. dela scoala română gr. or. din Sighișoară, se escrie concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu aceste posturi învățătoresci sunt următoarele:

1. Salariu anual de 300 fl. v. a. și anume: 280 fl., în bani, și 3 stânjini de lemne în natură, în valoare de 20 fl. v. a. pentru fie-care clasă; dintre cari pentru clasa I. din cassa alodială 206 fl. în rate lunare decursive, eară 74 fl., din repartițiune.

Pentru clasa II. din cassa alodială 235 fl. în rate lunare decursive, eară 45 fl. din repartițiune.

Pre lângă acestea quartir gratuit în edificiul scoalei pentru ambii învățători.

2. Dela concurenți se pretinde: ca pre lângă prescisele legilor vigente, să documenteze pregătire de cel puțin 4 clase gimnasiale, cursul pedagogic sau teologic; să țină (în mod perondătoriu) strănă în biserică în Duminecile și sâmbătorile de preste anul scolastic; să țină prelegere cu elevii din scoala cuotidiană și de repetițiune conform „Normativului.”

Dintre competenți să vor preferi aceia, cari vor arăta un serviciu de cel puțin 5 ani pe cariera învățătorescă; vor fi în stare a compune și conduce un chor vocal cu tinerimea scolară și sunt dedicați numai pentru carieră învățătorescă.

Petițiunile concursuali instruite după condițiunile sus indicate, sunt a se așterne până la terminul prefript, comitetului parochial gr. or. din „Sighișoară.”

În conțelegere cu oficiul protopresbiterial.

Sighișoară, în 25 Iunie st. v. 1885.

Ioan Muntean, Michail Moldovan,
președinte. actuar.

Nr. 367.

[1071] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci — împreunate cu serviciu cantoral — mai jos însemnate, din protopresbiteratul Treiscaunelor, se publică prin aceasta concurs cu termin până la 15 August a. c. st. v.

1. Kézdi-Mărtănuș, cu salariu anual de 150 fl. și anume: a) în bani 95 fl.; b) folosirea unui pământ cu venit de 5 fl.; c) a treia parte din venitele stolarilor, computate în 50 fl. — apoi quartir liber în edificiul scoalei și 10 fl. pentru lemne.

2. Cernatul inferior, cu salariu anual de 159 fl. din repartițiune în materă și filii și anume: a) în bani 89 fl. 10 cr.; b) 38 ferdele secară a 16 cupe, în preț de = 38 fl.; c) din folosirea grădinei bisericești 15 fl.; d) a treia parte a venitelor stolare computate în 17 fl. v. a., și quartir liber în edificiul scoalei.

Dela competenții pentru ambele posturi se cere cunoștința în vorbire a limbii maghiare, precum și a cântărilor și tipicului bisericesc, spre care scop se vor presenta poporului în vr'o Duminecă în biserică.

Doritorii a reflecta la vre una din aceste stațiuni au a-și așterne suplicele lor, instruite conform legilor din vigoare, la subsemnatului oficiu protopresbiterial până la terminul indicat. Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Treiscaunelor, în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Brețcu în 5 Iuliu 1885.

Demetriu Coltofean,
protopresbiter.